

FEDERALE OVERHEIDSDIENST BELEID EN ONDERSTEUNING

[C – 2023/41517]

Omzendbrief 307septies. — Verwerving (aankoop, huurkoop, huur en lease) van schone (emissie loze) voertuigen die ingeschreven zijn in België

De bepalingen van deze omzendbrief zijn van toepassing op de diensten van de federale Staat zoals bepaald in artikel 2, 1° tot 4°, van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat

Voor andere diensten zijn de bepalingen in deze omzendbrief een sterke aanbeveling.

Mevrouw de Minister,

Mijnheer de Minister,

Mevrouw de Staatssecretaris,

Mijnheer de Staatssecretaris.

1. Inleiding

Deze omzendbrief heeft betrekking op de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, het Koninklijk Besluit van 22 december 2017 inzake de federaal gecentraliseerde overheidsopdrachten in het kader van het federaal aankoopbeleid, een gedeelte uit de EU richtlijn 2019/1161 van het Europees parlement en de raad van 20 juni 2019 tot wijziging van richtlijn 2009/33/eg inzake de bevordering van schone en energiezuinige wegvoertuigen ("clean vehicle directive") en het voorstel tot richtlijn van het Europees parlement en de raad betreffende energie-efficiëntie (herschikking). Ze heeft tot doelstelling het federale wagenpark te verduurzamen.

2. Strategische doelstellingen**2.1. Regeerakkoord 30 september 2020**

Het regeerakkoord punt "3.1.3. Broeikasgasvrije verplaatsingen" stelt dat:

"Om de luchtkwaliteit te verbeteren, de klimaatimpact van ons transport te verminderen en de innovatie in de autosector aan te moedigen, zal de regering, in overleg met de deelstaten, werken aan de geleidelijke uitfasering van de verkoop van niet zero-emissie auto's.

In overleg met de deelstaten zal de regering op termijn uitsluitend de verkoop van zero-emissiewagens toestaan, op voorwaarde dat er voldoende betaalbare wagens op de markt zijn en er analyses over de levenscyclus voorhanden zijn. In dit kader zal de regering ook rekening houden met de impact van deze transitie op de overheidsfinanciën (o.a. impact op accijnzen).

Daarbij zal de regering, in samenspraak met de gewesten, ook toezien op de ontwikkeling van de nodige infrastructuur en data-uitwisseling. Deze moet het ook mogelijk maken om emissievrije voertuigen in te zetten in een flexibel elektriciteitsnet.

Alle nieuwe bedrijfswagens moeten tegen 2026 broeikasgasvrij zijn. In overleg met de deelstaten wordt bekeken hoe hetzelfde kan gelden ten aanzien van de openbaarvervoersbussen, taxi's en deelmobiliteit. De regering zal een kader uitwerken waarbij ook werknemers die geen aanspraak maken op een bedrijfswagen een mobiliteitsbudget toegerekend kunnen krijgen door hun werkgever. Op die manier worden duurzame mobiliteitsalternatieven (openbaar vervoer, fietsen, broeikasgasneutrale auto's, enz.) evenals het dicht bij het werk (gaan) wonen gestimuleerd."

2.2. Verduurzaming van het wagenpark

De federale regering schrijft zich volledig in binnen de klimaatambities van Parijs(1) en in de Europese Green Deal(2). Het is de ambitie om tegen 2030 de broeikasgasuitstoot met 55% te verminderen en tegen 2050 ons land klimaatneutraal te maken.

Het Regeerakkoord volgt daarmee ook de “clean vehicle directive” (Europese richtlijn 2019/1161/EU) van het Europees Parlement waarbij eveneens gesteld wordt dat nationale overheden tegen 1 januari 2026 schone voertuigen dienen te verwerven in het kader van overheidsopdrachten.

De “clean vehicle directive” werd gedeeltelijk omgezet door middel van een wetwijziging aan de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten.

De ambities van de federale Regering voor zijn eigen wagenpark zijn strenger dan de doelstellingen geformuleerd in het Regeerakkoord en deze uit de Clean Vehicle Directive. De federale Regering wilt op deze manier het “goede voorbeeld” geven door sneller de transitie te maken naar een duurzaam wagenpark.

Wanneer de instructies van deze omzendbrief worden gevolgd, voldoet de aanbestedende overheid aan de bepalingen van art. 168/1 § 1 van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten.

2.3. Mobiliteitsbeleid

De federale overheid faciliteert de creatie van een duurzaam overkoepelend mobiliteitsbeleid en car policy waarin de maatregelen worden opgenomen die nodig zijn om te voldoen aan de klimaatambities. Een lopende studie omtrent de concrete federale mobiliteitsbehoeften voor verschillende vervoersmodi van personen (te voet, per fiets, per voertuig, per trein, per vliegtuig,...) zal duidelijk weergeven hoe de broeikasgasuitstoot kan verminderd worden volgens de principes STOP (stappen-trappen-openbaar vervoer-privévoertuig) en ‘Avoid-Shift-Improve’. Deze studie zal rekening houden met de mobiliteitsbehoeften in de nieuwe post-COVID-19 situatie met een prominenter rol voor telewerk.

Voor het beheer van het wagenpark hebben we naast duurzame energie-efficiëntie ook maximaal aandacht voor de ecologische aspecten. In het kader van de herziening van de Verordening inzake batterijen en afgedankte batterijen COM(2020) 798 final, vestigt de Europese Raad en Parlement meermaals de aandacht op de noodzaak tot compenserende maatregelen rond het zorgvuldigheidsbeleid (due diligence) in de grondstoffensector. De World Benchmarking Alliance benadrukt dat een minderheid van de bedrijven de wil toont om mensenrechten serieus te nemen en dat een reële band tussen publiek geuite engagementen en actie op het terrein ontbreekt. Dit zou in het bijzonder gelden voor de automobiellindustrie (World Benchmarking Alliance, Corporate Human Rights Benchmark: keyfindings 2020). Verschillende studies van NGO's, academische - en overheidsinstellingen wijzen op de negatieve effecten van de groeiende grondstoffenvraag voor batterijen en elektronische stuursystemen, en dit in het bijzonder op het gebied van gedwongen arbeid, schending van arbeidsrechten en kinderarbeid, evenals blootstelling van personen aan toxische chemische stoffen en watervervuiling. Op die manier gaat de intensieve elektrificatie van het Europese en Belgische wagenpark gepaard met een risico op negatieve effecten in landen buiten het Europese continent.

Art. 7 van de Wet Overheidsopdrachten van 17 juni 2016 vermeldt dat ondernemers ertoe gehouden zijn “alle toepasselijke verplichtingen op het gebied van het milieu- sociaal en arbeidsrecht uit hoofde van het Europees Unierecht, nationale recht of collectieve arbeidsovereenkomsten of uit hoofde van de in bijlage II vermelde bepalingen van internationaal milieu-, sociaal en arbeidsrecht, na te leven en te doen naleven door elke persoon die handelt als onderaannemer in welke fase ook, en door elke persoon die personeel tewerkstelt voor de uitvoering van de opdracht.” In samenwerking met het FIDO, de FOD BOSA en de dienst DG Leefmilieu van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu wordt gestreefd naar voldoende transparantie in de toevoerketen in de batterijensector voor de verwerving van wagens voor de federale overheid.

2.4. Car policy

De federale overheid zorgt voor een template van car policy die de verschillende diensten kunnen gebruiken. De diensten zijn vrij om zelf een car policy op te maken die beter aansluit bij zijn behoeften.

3. Definities en toepassingsgebied

3.1. Definities

- Dienst :
Elke aanbestedende overheid waarop deze omzendbrief van toepassing ingevolge punt 3.2 van deze omzendbrief.
- “schoon voertuig(3)” :
Zoals omschreven in art. 2 61° a) van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, is een “schoon voertuig” een voertuig van categorie M1, M2 of N1 met een maximale uitlaatemissie, uitgedrukt in gram CO₂/km, en verontreinigende emissies in echte rijomstandigheden die lager zijn dan een percentage van de bijlage VI vastgestelde toepasselijke emissiegrenzen. Dit kan zowel een dienst- als een functievoertuig betreffen.
- “schoon emissie-loos voertuig” :
Een schoon voertuig zonder uitlaatemissie, uitgedrukt in gram CO₂/km, en verontreinigende emissies in echte rijomstandigheden. Dit kan zowel een dienst- als een functievoertuig betreffen.
- Verwerving :
  - o Aankoop :
De aankoop is een manier van verwerving van een schoon voertuig waarbij de koper onmiddellijk de juridische eigenaar wordt.
  - o Huur :
Huur betreft de betaling van een prijs voor het gebruik en genot van goed gedurende een bepaalde periode (max. 1 jaar).
  - o Huurkoop :
Huurkoop betreft de betaling van een prijs voor het gebruik en genot van goed gedurende een bepaalde periode. Na deze bepaalde periode verwerft de huurder het eigendomsrecht van het goed.
  - o Lease :
Leasing betreft een financieringsoperatie waarbij de leasinggever een goed aankoopt overeenkomstig de instructies van de leasingnemer en vervolgens ter beschikking stelt aan de leasingnemer in ruil voor de betaling van de leasetermijnen. De leasinggever behoudt de eigendom als zekerheid tot nakomen van de betalingsverplichting van de leasingnemer en dit tot het verstrijken van de leasetermijnen waarna de leasingnemer (indien bedongen) het goed kan aankopen
- Milieuscore :
De milieuscore is een waarde die bepaald wordt door onder meer de energie-efficiëntie, CO₂ emissies, NOX emissies, het aantal fijne stofdeeltjes,... en een indicatie geeft over de impact op het milieu.
- Levenscycluskosten :
Zoals omschreven in art. 82 § 1 van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, zijn dit kosten die betrekking hebben op alle of een deel van kosten gedurende de levenscyclus van het product. Deze kosten houden rekening met de kosten in verband met de verwerving, gebruikskosten, onderhoudskosten, kosten volgend uit het einde van de levenscyclus, zoals inzamelings- en recyclingkosten. Ook kosten toegeschreven aan externe milieueffecten, die verband houden met het product, gedurende de levenscyclus, mits de geldwaarde ervan kan worden bepaald en gecontroleerd; dergelijke kosten kunnen de kosten van broeikasgasemissies en andere verontreinigende emissies en andere kosten voor de bestrijding van klimaatverandering omvatten.

3.2. Toepassingsgebied

De bepalingen van deze omzendbrief zijn van toepassing op de diensten(4) van de federale Staat zoals bepaald in artikel 2, 1° tot 4°, van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat

Voor andere diensten zijn de bepalingen in deze omzendbrief een sterke aanbeveling

4. Instructies

4.1. Algemene bepalingen

Om de doelstellingen van het Regeerakkoord te bereiken, voor wat betreft het federale wagenpark, zijn de bepalingen in deze omzendbrief strenger geformuleerd om een snellere overgang naar schone emissie-loze voertuigen te bewerkstelligen.

À partir du 1 ^{er} juillet 2024	100 % des bons de commandes pour véhicules sont des véhicules propre zéro émission.
Vanaf 01 juli 2024	100% van alle bestelbonnen voor voertuigen betreffen schone emissie-loze voertuigen

Lease, huur of huurkoop contracten, afgesloten na de publicatie van deze omzendbrief, moeten ten laatste aflopen op 31 december 2025 tenzij het schone emissie-loze voertuigen betreffen.

Het strategisch federaal aankoopbeleid (SFA), duidt met toepassing van art. 4 § 2, tweede lid van het K.B. van 22 december 2017 inzake de federaal gecentraliseerde overheidsopdrachten in het kader van het federaal aankoopbeleid, de aanbestedende overheid aan, die verantwoordelijk is voor de plaatsing van een raamovereenkomst waarbij rekening gehouden wordt met de bepalingen van deze omzendbrief.

Verschillende Europese richtlijnen bepalen dat nationale overheden dienen te voldoen aan bepaalde rapporteringsverplichtingen die ook van belang zijn voor het federale wagenpark. De rapportering zal op een manier georganiseerd worden die beschreven wordt onder punt 6.1 Databeheer.

4.2. Bepalingen omtrent verwerving

Voertuigen (zowel nieuwe als tweedehands(5)) kunnen aangekocht, geleased of gehuurd worden. Leasing contracten en huurkoop voor voertuigen kunnen afgesloten worden voor een periode van minimum 2 jaar tot maximum 4 jaar(6). Huurcontracten kunnen maximaal afgesloten worden voor een periode van 1 jaar en enkel volgens de hierna beschreven voorwaarden, om bv. een overbrugging naar de aankoop of lease van een schoon voertuig te faciliteren.

De aankoop van tweedehandsvoertuigen dient onderworpen te worden aan art. 42 §1 5° van de Wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten.

Voor de verwerving van schone emissie-loze voertuigen, beschrijven de diensten hun behoeften via de meerjarenplanning gecoördineerd door het strategisch federaal aankoopbeleid (SFA). In elk geval waken zij over de toepassing van de vastgestelde richtlijnen in deze omzendbrief.

De vereisten die door de diensten worden opgelegd, mogen strenger zijn dan degene in deze omzendbrief, op voorwaarde dat er steeds voldoende concurrentie wordt gewaarborgd.

4.2.1. Indeling in klasse

Schone (emissie-loze) voertuigen worden ingedeeld in een aantal klassen:

- a. Voertuig met representatief karakter voor een regeringslid (categorie M1)
- b. Voertuig met representatief karakter voor directeurs van kabinetten of voor voorzitters(7) van overheidsdiensten (categorie M1)
- c. Voertuig met representatief karakter voor adjuncten van kabinetten of mandaathouders(8)(9) van overheidsdiensten (categorie M1)
- d. Voertuig – geschikt voor korte afstand – type “stadswagen” (categorie M1)
- e. Voertuig – geschikt voor lange afstand – type “sedan” of “5-deurs” (categorie M1)
- f. Voertuig – geschikt voor lange afstand – type “break” (categorie M1)
- g. Voertuig – geschikt voor divers terrein – type “SUV” categorie (M1)
- h. Voertuig goederenvervoer – kleine bestelwagen (nuttig volume min. 3 m³) (categorie N1)
- i. Voertuig goederenvervoer – grote bestelwagen (MTM < 3,5 ton) (categorie N1)
- j. Voertuig personenvervoer – meer dan 8 zitplaatsen (MTM < 5 ton) (categorie M2)

Voor categorie “a”, “b” of “c” zal het toepassingsgebied van het Koninklijk besluit van 29 oktober 2001 betreffende de aanduiding en de uitoefening van de managementfuncties in de federale overheidsdiensten en de programmatorische federale overheidsdiensten gelden.

Voor categorie “a”, “b” of “c” wordt enkel leasing toegestaan gelet op de beperkte gebruiksduur.

4.2.2. Maximale aankoop/lease/huurkoop/huur prijzen(10)

4.2.2.1. In geval van aankoop (éénmalige aankoopprijs, incl. opties, excl. BTW):

Onderstaande bedragen dekken de aankoopprijs, inclusief opties, exclusief BTW.

De jaarlijkse verkeersbelasting en belasting op in verkeerstelling (B.I.V.) zijn niet begrepen in deze bedragen.

Het afsluiten van een omniumverzekering, bijstand in geval van pech, vervangingsvoertuig, brandstof, onderhoudscontract, en vervanging van banden zijn evenmin begrepen in deze bedragen.

	Description — Omschrijving	Prix maximum — Maximale prijs	
		Véhicule propre (jusqu'au 30/06/2024) — Schoon voertuig (tot 30/06/2024)	Véhicule propre zéro émission — Schoon emissie loos voertuig
d.	Véhicule courte distance – citadine Voertuig korte afstand – stadswagen	31.500,00 €	45.000,00 €
e.	Véhicule longue distance – berline ou 5 portes Voertuig lange afstand – sedan of 5-deurs	42.700,00 €	61.000,00 €
f.	Véhicule longue distance – break Voertuig lange afstand – break	49.000,00 €	70.000,00 €
g.	Véhicule tout-terrain – SUV Voertuig divers terrein – SUV	49.000,00 €	70.000,00 €
h.	Véhicule transport de marchandises – petite camionnette (volume utile min. 3 m ³) Voertuig goederenvervoer – kleine bestelwagen (nuttig volume min. 3m ³)	44.800,00 €	64.000,00 €
i.	Véhicule transport de marchandises – grande camionnette (MMA < 3,5 tonnes) Voertuig goederenvervoer – grote bestelwagen (MTM < 3,5ton)	50.400,00 €	72.000,00 €
j.	Véhicule transport de personnes – plus de 8 places assises (MMA < 5 tonnes) Voertuig personenvervoer – meer dan 8 zitplaatsen (MTM < 5ton)	50.400,00 €	72.000,00 €

Tabel 1: Deze bedragen volgen de evolutie van het maandelijks algemeen indexcijfer van de consumptieprijzen (basis: jaar 2013 = 100). Alle in deze omzendbrief vermelde bedragen worden vastgesteld aan de index van september 2022 (125,24).

4.2.2.2. In geval van leasing/huurkoop (maandelijks prijs, incl. opties, excl. BTW)

In het maandelijks bedrag moeten alle risico's die voortkomen uit het gebruik van het voertuig verzekerd worden alsook moet er verplicht een omniumverzekering⁽¹¹⁾ worden afgesloten die de volgende risico's dekt : stoffelijke schade, diefstal, brand, burgerlijke aansprakelijkheid, verzekering voor de inzittenden en rechtsbijstand.

Onderstaande bedragen dekken de maandelijks prijs, inclusief opties, exclusief BTW met inbegrip van de jaarlijkse verkeersbelasting en belasting op in verkeerstelling (B.I.V.), omniumverzekering, bijstand in geval van pech, vervangingsvoertuig, onderhoudscontract en de vervanging van banden.

4.2.2.2.1. Schoon voertuig (tot en met 30/06/2024):

	Description du véhicule propre — Omschrijving van het schoon voertuig	Montant mensuel max. de leasing/location-vente — Max. maandelijks leasing/huurkoop bedrag		
		Leasing 24 mois — Leasing 24 maanden	Leasing 36 mois — Leasing 36 maanden	Leasing 48 mois — Leasing 48 maanden
		a.	Véhicule à caractère représentatif pour un membre du gouvernement Voertuig met representatief karakter voor een regeringslid	1.295,00 €
b.	Véhicule à caractère représentatif pour les directeurs de cabinets ou les présidents de services publics Voertuig met representatief karakter voor directeurs van kabinetten of voor voorzitters van overheidsdiensten	1.050,00 €	980,00 €	840,00 €
c.	Véhicule à caractère représentatif pour les adjoints de cabinets ou les mandataires de services publics Voertuig met representatief karakter voor adjuncten van kabinetten of mandaathouders van overheidsdiensten	945,00 €	910,00 €	770,00 €
d.	Véhicule courte distance – citadine Voertuig korte afstand – stadswagen	700,00 €	595,00 €	560,00 €

Description du véhicule propre — Omschrijving van het schoon voertuig		Montant mensuel max. de leasing/location-vente — Max. maandelijks leasing/huurkoop bedrag		
		Leasing 24 mois — Leasing 24 maanden	Leasing 36 mois — Leasing 36 maanden	Leasing 48 mois — Leasing 48 maanden
		e.	Véhicule longue distance – berline ou 5 portes Voertuig lange afstand – sedan of 5-deurs	910,00 €
f.	Véhicule longue distance – break Voertuig lange afstand – break	945,00 €	840,00 €	735,00 €
g.	Véhicule tout-terrain – SUV Voertuig divers terrein – SUV	945,00 €	840,00 €	735,00 €
h.	Véhicule transport de marchandises – petite camionnette (volume utile min. 3 m ³) Voertuig goederenvervoer – kleine bestelwagen (nuttig volume min. 3m ³)	945,00 €	840,00 €	735,00 €
i.	Véhicule transport de marchandises – grande camionnette (MMA < 3,5 tonnes) Voertuig goederenvervoer – grote bestelwagen (MTM < 3,5ton)	1.155,00 €	980,00 €	875,00 €
j.	Véhicule transport de personnes – plus de 8 places assises (MMA < 5 tonnes) Voertuig personenvervoer – meer dan 8 zitplaatsen (MTM < 5ton)	1.155,00 €	980,00 €	875,00 €

Tabel 2: Deze bedragen volgen de evolutie van het maandelijks algemeen indexcijfer van de consumptieprijzen (basis: jaar 2013 = 100). Alle in deze omzendbrief vermelde bedragen worden vastgesteld aan de index van september 2022 (125,24).

4.2.2.2.2. Schoon emissie-loos voertuig

Description du véhicule propre zéro émission: — Omschrijving schoon emissie-loos voertuig:		Montant mensuel max. de leasing/location-vente — Max. maandelijks leasing/huurkoop bedrag		
		Leasing 24 mois — Leasing 24 maanden	Leasing 36 mois — Leasing 36 maanden	Leasing 48 mois — Leasing 48 maanden
		a.	Véhicule à caractère représentatif pour un membre du gouvernement Voertuig met representatief karakter voor een regeringslid	1.850,00 €
b.	Véhicule à caractère représentatif pour les directeurs de cabinets ou les présidents de services publics Voertuig met representatief karakter voor directeurs van kabinetten of voor voorzitters van overheidsdiensten	1.500,00 €	1.400,00 €	1.200,00 €
c.	Véhicule à caractère représentatif pour les adjoints de cabinets ou les mandataires de services publics Voertuig met representatief karakter voor adjuncten van kabinetten of mandaathouders van overheidsdiensten	1.350,00 €	1.300,00 €	1.100,00 €
d.	Véhicule courte distance – citadine Voertuig korte afstand – stadswagen	1.000,00 €	850,00 €	800,00 €
e.	Véhicule longue distance – berline ou 5 portes Voertuig lange afstand – sedan of 5-deurs	1.300,00 €	1.100,00 €	1.100,00 €
f.	Véhicule longue distance – break Voertuig lange afstand – break	1.350,00 €	1.200,00 €	1.050,00 €
g.	Véhicule tout-terrain – SUV Voertuig divers terrein – SUV	1.350,00 €	1.200,00 €	1.050,00 €
h.	Véhicule transport de marchandises – petite camionnette (volume utile min. 3 m ³) Voertuig goederenvervoer – kleine bestelwagen (nuttig volume min. 3m ³)	1.350,00 €	1.200,00 €	1.050,00 €

Description du véhicule propre zéro émission: — Omschrijving schoon emissie-loos voertuig:		Montant mensuel max. de leasing/location-vente — Max. maandelijks leasing/huurkoop bedrag		
		Leasing 24 mois — Leasing 24 maanden	Leasing 36 mois — Leasing 36 maanden	Leasing 48 mois — Leasing 48 maanden
		i.	Véhicule transport de marchandises – grande camionnette (MMA < 3,5 tonnes) Voertuig goederenvervoer – grote bestelwagen (MTM < 3,5ton)	1.650,00 €
j.	Véhicule transport de personnes – plus de 8 places assises (MMA < 5 tonnes) Voertuig personenvervoer – meer dan 8 zitplaatsen (MTM < 5ton)	1.650,00 €	1.400,00 €	1.250,00 €

Tabel 3: Deze bedragen volgen de evolutie van het maandelijks algemeen indexcijfer van de consumptieprijzen (basis: jaar 2013 = 100). Alle in deze omzendbrief vermelde bedragen worden vastgesteld aan de index van september 2022 (125,24).

4.2.2.3. In geval van huur:

Huren van een schoon emissie-loos voertuig kan enkel maar voor een korte periode (maximaal 1 jaar) en is bedoeld om de overgang naar een aankoop of leasing contract te faciliteren

4.2.2.4. Laadinfrastructuur:

Bij het verwerven van een schoon emissie-loos voertuig voor categorieën "a", "b" en "c", wordt in de bedragen rekening gehouden met het voorzien van laadinfrastructuur bij de gebruiker. In deze bedragen werd er eveneens rekening mee gehouden dat een erkend bedrijf een onderzoek zal uitvoeren naar de haalbaarheid van de installatie van laadinfrastructuur.

De bedragen onder punt 4.2.2 houden rekening met de plaatsing van een standaard installatie. Een standaard installatie omvat het laadstation (muurbevestiging of op sokkel), laadkabel, installatie, aansluiting aan zekeringkast, keuring en de haalbaarheidsstudie van de installatie van laadinfrastructuur. Bijkomende graafwerken zijn niet begrepen in de prijs, evenmin als een eventuele verzwaaring van de elektrische installatie van de woning of in bepaalde gevallen waar een standaard installatie niet kan worden geplaatst (bv. geklasseerde gevel, woning in stadcentrum,...). De kosten bovenop de standaardinstallatie worden gedragen door de gebruiker of kunnen eventueel worden opgenomen in het mobiliteitsbudget zoals vermeld in de Wet van 25 november 2021 houdende fiscale en sociale vergroening van de mobiliteit.

Indien er geen laadinfrastructuur moet voorzien worden bij de gebruiker, wordt een forfaitair bedrag van 2.500,00 € (excl. BTW) afgetrokken uit de tabel onder punt 4.2.2.1 en van 90,00 € (excl. BTW) 70,00 € (excl. BTW) of 50,00 € (excl. BTW) voor respectievelijk een looptijd van 24, 36 of 48 maanden uit de tabellen onder punten 4.2.2.2

4.3. Bepalingen omtrent overheidsopdrachten

4.3.1. Controle

Elke verwerving/vervreemding van een voertuig moet voorafgegaan worden door een motivering waarbij de dienst duidelijk zijn functioneel gebruik alsook de budgettaire en duurzame impact schetst. Dit met uitzondering van de categorieën A, B en C. Alternatieven voor andere vervoerswijzen worden hierbij budgettair in overweging genomen.

Bijkomend moet elke verwerving van een voertuig een voorafgaand gunstig advies hebben gekregen van de inspectie van Financiën, de regeringscommissaris van Begroting of de afgevaardigde van de Minister van Begroting, die nagaat of de bepalingen van deze omzendbrief worden nageleefd.

Bovendien moet het niet respecteren van de aanbevelingen en de regels van deze omzendbrief worden gemotiveerd. Er mag slechts afgeweken worden van deze bepalingen in uitzonderlijke en gemotiveerde omstandigheden mits voorafgaand advies van de inspectie van Financiën, de regeringscommissaris van Begroting of de afgevaardigde van de Minister van Begroting

4.3.2. Op een bestaande raamovereenkomst

Indien er een raamovereenkomst bestaat die beantwoordt aan de eisen van deze omzendbrief, kan een dienst hier maximaal van gebruik maken, op voorwaarde dat de dienst deelneemt aan deze opdracht (bv. gemeenschappelijke overeenkomsten via het KB van 22 december 2017).

Indien de dienst beslist om geen gebruik te maken van voormelde raamovereenkomsten motiveert zij haar keuze in een nota aan de inspectie van Financiën

4.3.3. Op een eigen of nieuwe overheidsopdracht

Indien er geen raamovereenkomst voorhanden is die de behoefte van de dienst dekt, mag deze dienst een eigen of nieuwe opdracht uitschrijven.

Conform de art. 53 §4 van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten wordt hierbij aandacht geschonken aan het uitschrijven van de technische specificaties die geen enkele verwijzing mogen maken naar een voertuig of merk specifieke omschrijving ook al gaat deze omschrijving vergezeld van de woorden "of gelijkwaardig". Ook wordt toegezien dat art. 5§1 wordt gerespecteerd met als doel om zoveel mogelijk offertes te kunnen ontvangen. Dit kan door bv. geen technische specificaties op maat op te nemen.

4.3.4. Gunningscriteria

Het gunningscriterium moet minstens bestaan uit een levenscycluskosten berekening en een milieuscore waarbij

- ofwel een formule kwaliteit/prijs (Q/P) kan worden gebruikt waarbij de kwaliteit bestaat uit minstens 75% milieuscore en de prijs bestaat uit de levenscycluskosten berekening
- ofwel een formule waarbij minstens een gewicht van 50% wordt toegekend aan de levenscycluskosten berekening en 30% aan de milieuscore.

Er wordt aanbevolen om eveneens een gunningscriterium toe te voegen voor :

- Actieradius : de voorkeur wordt gegeven aan voertuigen die een langere afstand kunnen afleggen met een gelijkaardige batterijcapaciteit. Deze voertuigen worden beter beoordeeld.

- Rijhulpsystemen : systemen die de veiligheid van de gebruikers en omstaanders zullen verhogen worden beter beoordeeld.

- Bandenspanningscontrolesystemen

- o Aantal jaar waarborg voertuig (bij aankoop)

- o Banden: Bij de verwerving van een schoon emissie-loos voertuig en bij de vervanging van banden zullen bij voorkeur banden worden aangekocht die voldoen aan volgende voorwaarden volgens de EU Verordening 2020/740:

==> Rolweerstand (brandstofverbruik) : klasse A, B of C

==> Grip op nat wegdek : klasse A, B of C

==> Rolgeluid : klasse A of B

Banden met een A label zullen beter beoordeeld worden dan banden met een label B of C in het desbetreffende gunningscriterium.

Als mogelijke bijkomende gunningscriteria kunnen eveneens in aanmerking genomen worden :

- Aantal concessiehouders/garages
- Aantal aangeboden elektrische motorisaties
- Aantal jaar waarborg anti-corrosie
- Voertuigmassa, hoe lichter hoe beter de beoordeling (voor vergelijkbare voertuigen)
- CwA-coëfficiënt: het meest aerodynamische model wordt het best beoordeeld (voor vergelijkbare voertuigen)
- Grondoppervlakte: hoe kleiner hoe beter de beoordeling (voor vergelijkbare voertuigen).

4.3.4.1. Levenscycluskosten berekening

Bij de gunning van schone (emissie-loze) voertuigen dient te worden uitgegaan van de totale levenscycluskosten die volgens de volgende basisformule wordt berekend (excl. BTW).

Laadinfrastructuur wordt niet opgenomen in de levenscycluskosten berekening. Een laadinfrastructuur kan verworven worden mits een gunstig verkregen advies volgend op de bepalingen in deze omzendbrief punt 4.2.2.4 en de bepalingen opgenomen in de car policy.

4.3.4.1.1. In geval van aankoop

$\text{Coûts du cycle de vie} = \text{montant d'achat} - \text{valeur résiduelle} + \text{assurance (RC + omnium)} + \text{réparations} + \text{entretien} + \text{pneus} + \text{consommation} + \text{taxe de mise en circulation} + \text{taxe de circulation}$
--

$\text{Levenscycluskosten} = \text{aankoopbedrag} - \text{restwaarde} + \text{verzekering (BA + omnium)} + \text{reparatie} + \text{onderhoud} + \text{banden} + \text{verbruik} + \text{BIV} + \text{verkeersbelasting}$

- De kosten zijn van toepassing op de volledig geschatte levensduur van het voertuig.

- De restwaarde wordt forfaitair bepaald op 10% van de totale aankoopprijs tenzij de instellingen exactere cijfers kunnen voorleggen.

- De verzekering BA (Burgerlijke Aansprakelijkheid) wordt forfaitair bepaald op 400€/jaar, tenzij de dienst beschikt over relevantere bedragen.
- De verzekering omnium wordt forfaitair bepaald op 2% van de totale aankoopprijs, tenzij de dienst beschikt over relevantere bedragen.
- De aanbesteder vraagt in zijn offerte eveneens de prijs voor reparatie, onderhoud (incl. het vervangen van een batterij) en het vervangen van banden aangepast aan het beoogde aantal kilometer.

4.3.4.1.2. In geval van lease, huurkoop of huur

Coûts du cycle de vie = montant total du leasing, de la location-vente ou de la location + consommation + taxe de mise en circulation

Levenscycluskosten = totaal lease, huurkoop of huur bedrag + verbruik + BIV

- Bij leasing, huurkoop of huur zijn alle factoren van punt 4.2.2.2 inbegrepen in het lease, huurkoop of huur bedrag.
- De kosten voor de installatie van laadinfrastructuur (standaard installatie) en het voorzien van een aanloopwagen(12) zijn inbegrepen in de bedragen van punt 4.2.2.2.
- De kosten zijn van toepassing op de volledig geschatte levensduur van het voertuig

4.3.4.2. Milieuscore

Bij de verwerving van een schoon (emissie-loos) voertuig zal de aanbesteder rekening houden met een milieuscore. Deze milieuscore houdt rekening met volgende elementen:

- a) Energie-efficiëntie (indien het een schoon emissie-loos voertuig betreft):

Dit kan, bijvoorbeeld, op volgende manier:

$$Points_{offer} = \frac{Energy_{highest} - Energy_{offer}}{Energy_{highest} - Energy_{lowest}} \times Points_{max}$$

waarbij:

- $Points_{offer}$ = toegekende score
- $Energy_{highest}$ = hoogste energie consumptie uitgedrukt in kWh/100km van alle ontvangen offertes
- $Energy_{lowest}$ = laagste energie consumptie uitgedrukt in kWh/100km van alle ontvangen offertes
- $Energy_{offer}$ = energie consumptie uitgedrukt in kWh/100km van de geëvalueerde offerte
- $Points_{max}$ = maximaal aantal punten dat toegekend wordt voor dit gunningscriterium
- b) Broeikasgasemissies (CO₂ emissies) zoals vermeld op het gelijkvormigheidsattest (indien het een schoon voertuig betreft):

Dit kan, bijvoorbeeld, op volgende manier:

$$Points_{offer} = \left(\frac{CO_{2high} - CO_{2offer}}{CO_{2high} - CO_{2low}} \right) \times PCO_{2max}$$

waarbij:

- $Points_{offer}$ = toegekende score
- CO_{2high} en CO_{2low} = respectievelijk hoogste en laagste CO₂ emissie uitgedrukt in g/km van alle ontvangen offertes
- CO_{2offer} = CO₂-emissie volgens de geëvalueerde offerte
- PCO_{2max} = maximaal aantal punten dat wordt toegekend voor CO₂ emissie.
- c) RDE-emissies van luchtverontreinigende stoffen (onder reële rijomstandigheden (=RDE):
  - a. van stikstofoxiden (NOX) in mg/km
  - b. van stofdeeltjes (Particle Number, PN) in #/km

Dit kan, bijvoorbeeld, op volgende manier:

$$Points_{offer} = \Sigma \left(\left(\frac{Y_{high} - Y_{offer}}{Y_{high} - Y_{low}} \right) \times Y_{max} \right)$$

waarbij:

- $Points_{offer}$ = toegekende score
- Y_{offer} = variabele verwijzend naar de verschillende luchtverontreinigende stoffen(13).
- Y_{high} en Y_{low} = hoogste en laagste Y emissie van alle ontvangen offertes
- Y = emissie van de geëvalueerde offerte
- Y_{max} en Y_{max} = maximaal aantal punten die worden toegekend voor elke luchtverontreinigende stof

d) Bandenklasse:

De hoogste bandenklasse behaalt de hoogste score.

e) Garantie en recycling van batterijen (keuze):

- a. Een batterij met een langere garantie periode behaalt de hoogste score.
- b. Een batterij die 100% gerecycleerd kan worden behaalt de hoogste score.
- c. Een batterij waarvoor bij productie de minste energie nodig is behaalt de hoogste score

f) Er kan ook rekening gehouden worden met de ecoscore van een voertuig. Om die te bepalen is een databank van milieuvriendelijke voertuigen raadpleegbaar op <http://www.ecoscore.be>. Het is een instrument dat de beheerder helpt om de meest energiezuinige en milieuvriendelijke wagen aan te kopen die aansluit bij de behoeften van de organisatie.

De voorkeur wordt gegeven naar de verwerving van een schoon voertuig met een zo hoog mogelijke ecoscore

En cas d'utilisation de l'Ecoscore, il convient de noter qu'une étude de marché doit d'abord être réalisée pour déterminer si cet instrument est le meilleur outil à utiliser comme score environnemental. La différence de points n'est pas grande lorsque les calculs sont effectués avec des véhicules propres, ce qui rend ce critère presque négligeable.

Bij gebruik van de ecoscore dient opgemerkt te worden dat er eerst een marktonderzoek moet gebeuren om te bekijken of dit instrument het beste middel is als milieuscore. De differentiatie in punten is niet groot wanneer berekeningen met schone voertuigen worden uitgevoerd zodat dit criterium quasi verwaarloosbaar wordt.

4.4. Uitzonderingen

Volgende voertuigen vallen niet onder het toepassingsgebied van deze omzendbrief:

- Voertuigen specifiek ontworpen en gebouwd of aangepast voor gebruik door de burgerbescherming, brandweerdiensten en diensten belast met de handhaving van de openbare orde ;
- Voertuigen die bestemd zijn om de vervoerde personen of goederen te beschermen door middel van kogelwerende bepantsering ;
- Voertuigen van categorie M die bestemd zijn voor het vervoer van zieken of gewonden en hiertoe een speciale uitrusting hebben ;
- Interventievoertuigen(14) en prioritaire voertuigen(15);
- Voertuigen specifiek ontworpen en gebouwd of aangepast voor gebruik door het Ministerie van Landsverdediging.
- Tweedehandsvoertuigen die ingezet worden voor de uitvoering van o.a. politie-opdrachten en die zo onopvallend mogelijk inzetbaar moeten zijn.
- Voertuigen van de dienst Veiligheid van de Staat en de Algemene Dienst Inlichtingen en Veiligheid van het Ministerie van Landsverdediging.
- Voertuigen die niet operationeel zijn op het Belgisch grondgebied.
- Voertuigen waarvoor noodzakelijke aanpassingen aangebracht moeten worden in functie van een handicap kunnen afwijken van de vermelde bedragen mits motivering aan de dienst verantwoordelijk voor de begrotings- en beheerscontrole.
- Schone emissie-loze voertuigen waarbij het niet mogelijk is om deze te verwerven gelet op de totale afstand die afgelegd moet worden (bv. kilometerbeperking bij leasing), kunnen als alternatief een voertuig verwerven (mits duidelijke motivering) met een maximale CO₂-emissie van 50g/km. Dezelfde voorwaarden uit punt 4.2.2 zijn van toepassing. Deze uitzonderingsmaatregel geldt indien de betreffende woon-werkverplaatsing enkele reis en/of dienstverplaatsing meer dan 150 kilometer per dag betreft. De maatregel wordt jaarlijks op 1 januari geëvalueerd in functie van de evolutie van de auto-industrie en het laadpalenpark. Er kan op dat moment worden beslist om de afstand te verhogen of de uitzondering af te schaffen.

Diensten die voertuigen onder dit punt wensen te verwerven conformeren zich aan punt 4.3.1.

Anderzijds vestigt deze omzendbrief er de aandacht op dat het in de meeste gevallen mogelijk is om ook voor deze voertuigen rekening te houden met de beschreven milieuparameters. Deze omzendbrief beveelt de aankoopdiensten van voertuigen onder de uitzonderingen dan ook aan om bepalingen omtrent de milieuscore (punt 4.3.4.2) en gunningscriteria (punt 4.3.4) te overwegen bij de verwerving van deze voertuigen

5. Bepalingen bij de wijze van afstand (vervreemding)

Indien het voertuig economisch en/of milieutechnisch niet meer inzetbaar is, conformeren de diensten zich aan de bepalingen van art. 117 van de Wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat. Deze voertuigen worden vervreemd of overgedragen met (al dan niet) de tussenkomst van de bevoegde administratie van de Federale Overheidsdienst Financiën (Administratie Patrimoniumdiensten (Fin Shop)).

Diensten die voertuigen onder dit punt wensen te vervreemden conformeren zich aan punt 4.3.1. Er wordt eveneens nagegaan of de bepalingen eigen aan de Administratie Patrimoniumdiensten van de FOD Financiën worden nageleefd.

6. Bepalingen bij het beheer

6.1. Databeheer

In het kader van art. 10 inzake de rapportering onder de “clean vehicle directive” en de rapportering van de Energie-Efficiëntierichtlijn zullen de diensten een jaarlijkse rapportering en een (budgettaire) evaluatie maken van hun wagenpark.

Deze rapportering bestaat uit volgende gegevens:

- jaar van aankoop, huurkoop, huur of leasing
- merk van het voertuig
- model van het voertuig
- versie van het voertuig
- klasse, categorie en motortechnologie / brandstoftype (volgens TABELLEN 1 en 2)
- energieverbruik (in liter/100km of kWh/100 km, gemeten volgens de WLTP-procedure met verbruik “gecombineerd” of “Stad” voor elektrische voertuigen en voertuigen met plug-inhybride aandrijflijn).
- euronorm
- ecoscore (indien beschikbaar)
- CO₂ emissie (indien beschikbaar)
- NOX emissie (indien beschikbaar)
- PN emissie (indien beschikbaar)
- in contract vermeld max. aantal kilometers (enkel voor leasing)
- aantal gereden kilometers van het voertuig tijdens het voorbije jaar
- energieverbruik van het voertuig tijdens het voorbije jaar

De praktische uitwerking van de rapporteringsverplichtingen zal als volgt gebeuren:

- a) De aanbestedende overheden vullen de velden aan in het formulier dat wordt voorzien voor de aankondiging van een gegunde opdracht.
- b) De FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu die voor het federale niveau tussenkomt in het secretariaat van de Nationale Klimaatcommissie zal de jaarlijkse rapporteringsverplichting rond (1) de strategische bepalingen zoals vermeld in deze omzendbrief, (2) het kader van art. 10 2de van de Clean Vehicle Directive verzekeren en (3) een overzicht aanbieden van het federaal wagenpark.

Deze rapportering zal toegevoegd worden aan het driejaarlijkse “Toezichtsrapport inzake Overheidsopdrachten en Consessies” dat tot stand komt onder de rapporteringsverplichting beschreven in richtlijnen overheidsopdrachten 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU onder coördinatie van de FOD Kanselarij.

- c) De FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu die voor het federale niveau tussenkomt in het secretariaat van de Nationale Klimaatcommissie voorziet in een template, waarin alle hierboven vermelde velden opgenomen zijn. De diensten vullen jaarlijks deze template in en maken deze terug over aan de bevoegde dienst. De bevoegde dienst neemt deze gegevens op in haar rapport en informeert de Europese Commissie over de uitvoering van de “clean vehicle directive”.

- d) De FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu die voor het federale niveau tussenkomt in het secretariaat van de Nationale Klimaatcommissie zal jaarlijks de rapportering verzekeren in het kader van de verplichtingen die voortvloeien uit de Energie-Efficiëntie Richtlijn. Hiervoor wordt een formule gebruikt aangereikt door het "StreamSave project". Deze formule is conform aan art. 7 en aan bijlage V van de Energie-Efficiëntie Richtlijn 2018/2002.

$$TFES = (sFEC_{ref} - sFEC_{eff}) \times \frac{DT}{100} \times n \times f_{BEH}$$

Où : / Waarbij :

- e) De FOD BOSA zal in het kader van de meerjarenplanning van de FOD's en de POD's een jaarlijkse (budgettaire) prognose maken van de toekomstige verwervingen, volgens de bepalingen van art. 12 §1 van het Koninklijk Besluit van 22 december 2017 inzake de federaal gecentraliseerde overheidsopdrachten in het kader van het federaal aankoopbeleid.
- f) De Interdepartementale Commissie voor Duurzame Ontwikkeling (ICDO) zal jaarlijks een overzicht geven van de strategische keuzes die de diensten maken rond het bredere mobiliteitsbeleid van de dienst. Ze zullen zich daartoe o.a. baseren op de werkzaamheden rond het mobiliteitsbeleid onder punt 2.3. van deze omzendbrief, de werkzaamheden in het kader van het federaal aankoopbeleid en de daaruit volgende regeringsbeslissingen. Deze werkzaamheden moeten een transitie naar een meer duurzaam mobiliteitsbeleid (na 3, 5 en 10 jaren) voor de dienst inzichtelijk maken.
- g) De verschillende hierboven vernoemde diensten die verantwoordelijk zijn voor rapportering en evaluatie zullen samen met de betrokken verantwoordelijken bekijken hoe zij deze verschillende rapporteringen en evaluaties op een efficiënte manier op elkaar kunnen afstemmen en organiseren. Hierbij zal rekening gehouden worden met de verschillende rapporteringscriteria, timing en formaat van rapportering. De FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu zal de verschillende betrokken diensten hierrond samenbrengen

7. Inwerkingtreding

De huidige omzendbrief heft de omzendbrief nr. 307sexies van 21 april 2017 op en vervangt hem. De huidige omzendbrief treedt in werking vanaf het moment van publicatie in het *Belgisch Staatsblad*. Overheidsopdrachten die voor de datum van de inwerkingtreding werden gepubliceerd vallen onder het toepassingsgebied van de omzendbrief 307sexies.

De Minister van Ambtenarenzaken,
P. DE SUTTER

Nota's

1 <https://eur-lex.europa.eu/content/paris-agreement/paris-agreement.html?locale=nl>

2 https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_nl

3 Artikel 2 61° a) van de Wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten

4 Onder deze bepaling vallen ook alle de regeringsleden, de secretariaten, de beleidscellen, de cel algemene beleidscoördinatie en de cellen algemeen beleid (hierna "kabinet" genoemd) alsook de mandatarissen/managers (managementfuncties N, N-1, N-2 of N-3 volgens het koninklijk besluit van 29 oktober 2001 betreffende de aanduiding en de uitoefening van managementfuncties in de FOD's en POD's of een gelijkwaardige managementfunctie binnen andere federale overheidsinstellingen) van de verschillende diensten van de federale Staat.

5 Art. 42 §1 5° van de wetgeving overheidsopdrachten van 17 juni 2016, dient voor tweedehandswagens geactiveerd te worden (gelegenheidsaankopen).

6 Volgens art. 43 §2 van de wetgeving overheidsopdrachten van 17 juni 2016, is het mogelijk om in uitzonderlijke en behoorlijk gemotiveerde gevallen af te wijken van deze maximale duur.

7 Managementfunctie N volgens het koninklijk besluit van 29 oktober 2001 betreffende de aanduiding en de uitoefening van managementfuncties in de FOD's en POD's of een gelijkwaardige managementfunctie binnen andere federale overheidsinstellingen.

8 Managementfunctie N-1, N-2, N-3 volgens het koninklijk besluit van 29 oktober 2001 betreffende de aanduiding en de uitoefening van managementfuncties in de FOD's en POD's of een gelijkwaardige managementfunctie binnen andere federale overheidsinstellingen.

9 Managementfunctie volgens het koninklijk besluit van 13 april 2008 betreffende de aanduiding en de uitoefening van de management-, staf- en leidinggevende functies in de federale wetenschappelijke instellingen, bezoldiging overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 11 juli 2001 betreffende de weging van de management- en staffuncties in de federale overheidsdiensten en tot vaststelling van hun wedde.

10 De prijzen zijn het resultaat van een uitgebreide marktstudie uitgevoerd in september 2022 op de modellen beschikbaar op dat ogenblik. In de prijzen zit zowel de verwerving van het voertuig als de opties. De energiekost/brandstof kost is hierbij niet opgenomen. De prijzen kunnen het onderwerp uitmaken van aanpassingen door een ministerieel besluit uitgaande van de Minister belast met ambtenarenzaken.

11 Tenzij de overheidsdienst zichzelf als verzekeraar aanstelt.

12 Aanloopwagen is een voertuig dat ter beschikking wordt gesteld alvorens het verworven voertuig wordt geleverd.

13 CO(mg/km), HC (mg/km), NOx (mg/km), HC+NOx (mg/km) en P (deeltjes (#/km))

14 Voertuigen die onder volle belasting worden ingezet en een maximaal vermogen bereiken

15 Zoals bedoeld in art. 37 van de wegcode (Koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg